

אֶלְזָנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶבֶת

פְּרָשַׁת אֶקֶף - חֲנֻכָּה

בס"ד, אֲדִיוֹן קס"ח

מֵאַחַר בְּלִילָה שְׁמַע רַבּוֹ הַפֶּתַח סוֹפֵר, שְׁדִירְתוֹ הִיְתָה סְמוּכָה לְבִנְיָן הַיְשִׁיבָה, קוֹל תּוֹרָה נְעִים עוֹלָה מִתּוֹךְ חֲלָלוֹ שֶׁל אוֹלָם הַיְשִׁיבָה, וְחֲשָׁקָה נִפְשׁוֹ לְדַעַת מִי הוּא הַבְּחוֹר הַפְּלָאִי הַזֶּה שְׁגָם בִּימֵי הַחֲנֻכָּה אִין קוֹלוֹ פּוֹסֵק מִלְמוּד הַתּוֹרָה. מִכְרַבֵּל בְּאֲדִרְתוֹ, אֲדִרְתֵּי הַשְּׁעָר, נִכְנָס רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה לְאוֹלָם הַיְשִׁיבָה. נִעְצָר עַל יַד הַדֶּלֶת וְעִמָּד כֶּף שְׁעָה אֲרָפָה, עַד שְׂרָבֵי חַיִּים קָם לְהוֹצִיא סֵפֶר מִתּוֹךְ אַרְוֹן הַסְּפָרִים, וַיִּחְרַד מְאֹד לְרֹאוֹת אֶת רַבּוֹ עוֹמֵד וּמִתְבַּוֵּן בּוֹ. מִבִּישׁ וְנִדְהָם כְּאֶחָד, מְשַׁל כְּאֶלוֹ נִתְפָּס חֲלִילָה בְּקִלְקֵלָתוֹ נִשְׂאָר תְּקוּעַ עַל מְקוֹמוֹ. נִגַּשׁ אֵלָיו רַבּוֹ וּבְקוֹל אָבִי פָּנָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר: אֵתָה הוּא בְּנֵי חַיִּים, שְׁקוֹלֶךָ הַנְּעִים מְהֵדֵד בְּאֲזוּנֵי כָּל הַלֵּילָה? מִרַב חֲבָה נִעְמַד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁעָה אֲרָפָה וְנִכְנָס אֵתוֹ בְּשִׂיחָה שְׁבָה הַפְּלִיג בְּגִדְלוֹת הַתּוֹרָה וּבְכַבּוּד לּוֹמְדִיהָ, וּבִתּוֹךְ הַדְּבָרִים סָח לוֹ עַל מַעֲשֵׂה שְׂאֵרַע עִם אֶחָד שֶׁפָּגַע בְּכַבּוּדוֹ שֶׁל גְּדוֹל אֶחָד. לְאַחַר שְׂשׁוּחַח אֵתוֹ נִפְרַד מִמֶּנּוּ רַבּוֹ בְּחֻבִּיבוֹת וְאָף הִזְמִינוֹ אֵלָיו לְסַעַד בְּשַׁבַּת עַל שְׁלַחְנוֹ ('בְּדוֹר תִּהְיוּכֹת' עֲמוֹד 742).

מוֹצָאֵי שַׁבַּת חֲנֻכָּה

אֲצֵל הַרְהֵ"ק ה'חֲקֵל יִצְחָק' מְסַפֵּינְקָא זִיע"א לֹא הָיָה מְשַׁג בְּלֹא לְמוֹד הַתּוֹרָה. רָאוּ אֲצֵלוֹ שֶׁהָיָה מְסַגֵּל לְשַׁבַּת שְׁמוֹנֵה עָשָׂרָה שְׁעוֹת בְּרִצִּיפוֹת וְלַעֲסֵק בַּתּוֹרָה. ה'חֲקֵל יִצְחָק' הָיָה מוֹסֵר שְׁעוֹר בִּישִׁיבָה לְפָנֵי הַתְּלַמִּידִים, וְהָיָה פְּעַם מוֹצָאֵי שַׁבַּת חֲנֻכָּה שְׁעִמְדוֹ מְאוֹת יְהוּדִים שְׁבָאוּ אֵלָיו לְשַׁבַּת וְרָצוּ לְהַכְנִס לְבִרְכַּת שְׁלוֹם וְלִהְפָּרֵד, אֶךְ מִיֵּד אַחַר הַבְּדִלָה נִכְנָס הַחֲקֵל יִצְחָק לְחֲדָרוֹ, קָפַל טְלִיתוֹ, וְהִתְיַשֵּׁב מִיַּד לְלַמֵּד ('שִׁיחַ יַעֲקֹב יוֹסֵף' דְּרִשׁוֹת עֲמוֹד רַעֲא).

לֹא רִאִיתִיו מְבָרֵךְ 'בְּרִכַּת הַתּוֹרָה' בְּחֲנֻכָּה

מְרַגְלָא בְּפוֹמָה שֶׁל הַגַּה"צ רַבֵּי עֲזַרְיָאֵל יְהוּדָה לְעַבְאוּיִטְשׁ זצ"ל מוּוִיָּן: חֲנֻכָּה הוּא יוֹם טוֹב שֶׁל אֹר הַתּוֹרָה, כְּמִבְּאָר בְּסְפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁמִי

מֵאֵי חֲנֻכָּה - דִּתְנוּ רַבָּנָן

לְאַחַר הַדִּלְקַת נֵר חֲנֻכָּה אָמַר הַרְה"ק ה'חֲדוּשֵׁי הַרִי"ם' מְגוּר זִיע"א לְסוֹבְבִים אוֹתוֹ, שְׁיִלְכוּ לְלַמֵּד, כִּי 'נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר' (מְשַׁלֵּי ו כג), וּבּוֹדְאֵי הַמְצוּה מְאִיר אֶת אוֹר הַתּוֹרָה. וּבְפֶרֶט שֶׁהִיא מְצוּה הַמְאִירָה, וְאִיתָא (שַׁבַּת כג): שְׁפוּעַל לְתוֹרָה. הַמְגִיד הַקְּדוּשׁ מְקַאֲזִיץ זִיע"א הִיָּה שׁוֹאֵל לְאַחַד, אִם הוּא מְנַסֵּה אֶת עַצְמוֹ לִילֵךְ לְלַמֵּד לְאַחַר הַתְּפִלָּה שֶׁהַתְּפִלָּה אֵתָה חוֹנֵן, לְמוֹד הַלְכָתָא כְּזוֹ שֶׁלֹּא הִיָּה יוֹדַע וּמְכִיר אוֹתוֹ מְקַדֵּם. וְהַמְגִיד הַקְּדוּשׁ זִיע"א הִיָּה אוֹמֵר עַל זֶה, לְאַחַר שְׁבַעֲיַנְיָהֶם רְחוּקִים שְׁיִפְעֵלוּ הַאִיר יְכוּלִים לְפַעַל בְּאַמֶּת ('לִיקוּטֵי הַרִי"ם' חֲנוּכָה ע"מ' ככג).

סוּדוֹת הַתּוֹרָה לְמִשֵּׁה רַבָּנָן

סְמוּךְ לִימֵי חֲנֻכָּה לְמַד מְרַנָּא ה'חֲתָם סוֹפֵר' זִיע"א עִם תְּלַמִּידָיו לְאַחַר תְּפִלַּת שְׁחִרְיַת הַלְכוֹת חֲנֻכָּה, כְּדַרְכּוֹ בְּקִדְשׁ לְלַמֵּד עִם תְּלַמִּידָיו הַלְכוֹת חֵג סְמוּךְ לַחֵג. בְּחֲנֻכָּה הַזֶּה הִירָא לְהַתְעַסֵּק בְּלְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִבְּשָׂאֵר הַיָּמִים, וְהַקְּפִיד מְאֹד עַל אוֹתָם שְׁמַבְלִים יָמִים אֵלוֹ בְּהַבְלֵי הַשְּׁחוּק, וְאָמַר שְׁעַצַּת הַיִּצָּר הָרַע הוּא לְהַפְרִיעַ אֶת הָעַם מִעֲבוֹדַת ה' וּמִתְלַמּוּד תּוֹרָה בִּימֵי חֲנֻכָּה אֲשֶׁר תִּקְנוּ לָנוּ חו"ל לְהוֹדוֹת וְלִהְלֵל, וְהַלְמוּד בִּימֵים הָאֵלוֹ נִשְׁגָּבָה מְאֹד בְּהִיּוֹת שְׁפּוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁנִמְסָרוּ לְמִשֵּׁה רַבָּנָן ע"ה הִיוּ בִּימֵי חֲנֻכָּה (מְנַהֵגֵי רַבּוֹתֵינוּ וְהַלִּיכּוֹתֵיהֶם' חֲנוּכָה א-ב).

עֶרֶב שַׁבַּת חֲנֻכָּה

מִתּוֹךְ כָּל אוֹתָם הַלֵּילוֹת שֶׁהַגַּה"ק רַבֵּי יוֹסֵף חַיִּים זוֹנְנֶפֶלְד זִיע"א נִשְׂאָר לְבַדּוֹ בִּישִׁיבָה שְׁבַפְרֶשְׁבוּרְג, דְּלָה רַבֵּי זָאב פְּפֻנְהִיִּים מְקַרְהָ מִיַּחַד שְׁבוּ הִיָּה מְעַרְב גַּם רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה, ה'כְּתַב סוֹפֵר' זִיע"א. וּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כֶּף הִיָּה: בִּימֵי חֲנֻכָּה הִיְתָה הַיְשִׁיבָה כְּמַעֲט מִתְרוֹקְנַת, כִּי הַבְּחוּרִים נִהְגוּ לְנִסֵּעַ לְבִתְמֵיהֶם לְשַׁבַּת חֲנֻכָּה, אוֹלָם הוּא נִשְׂאָר בִּישִׁיבָה וְהַמְשִׁיךְ כְּמִנְהַגוֹ לְהִיּוֹת עַר כָּל לַיִל שְׁשִׁי.

הוא ברב רחמיו הציילנו מגזרה הזאת, מהראוי לכל אחד אשר בשם ישראל יכנה, לשום בשכלו להתמיד בתורתו יתברך, כי הם ימים ראויים לכה, דהינו שבכל חנכה החל להאיר עלינו הארתו יתברך מתורתו, ולא לילך בקול משחקים כלל חס ושלוש. ובפרט שראיתי היום בעונותינו הרבים נפרצה נפרצה באחינו בית ישראל לשחק ב'קארטיו', וקל בעיניהם דבר זה, אבל הוו יודעים שבכל 'קארט' יש בודאי קלפה גדולה אשר לא ראוייה להזכירה, סהדי במרומים שלא לדרש פונתי, רק להסיר מכשול מבני אדם.

ומהרה"ק מראדומסק זיע"א איתא בספרו 'תפארת שלמה' (חנוכה): 'גדלים מעשי ד' דרושים לכל חפציהם' וכו'. הנ"ל בזה על ענין חנכה. דהנה הקדשת לוי זיע"א הקשה למה נס של חנכה הקבע לדורות לזכרון ולא כן בשאר הנסים הדומה להם כגון נס של הצלת סנחריב וכדומה הרבה ע"ש בדבריו הקדושים...

וכן בחנכה אמרו ז"ל מאי חנכה דתנו רבנן ע"ש, פרוש ששואל 'מאי חנכה' ומה ענינה, ומתריך 'דתנו רבנן' זה עקר מכח התורה ללמד דברי רבנן וסברתם כנ"ל. וזה נר חנכה 'נר מצוה ותורה אור'.

אבל אם אין בבחינת הנס התחדשות בתורה הנה הוא רק לשעה כשאר הנסים אשר נעשים לישראל. וזהו 'גדלים מעשי ד' דרושים לכל חפציהם' שנעשה תורה ודרושים והלכות, ולכך 'הוד והדר פעלו וצדקתו עמדת לעד', שהם נצחיים כמו התורה 'זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ד' על ידי התורה שנתן לישראל. ובזה מתריך קשית הקדשת לוי כנ"ל.

(מתוך הספר ספיר ויהלום - חנוכה, להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

שעוסק בתורה בימים אלו, מגלין לו מן השמים רזי תורה, ושערי החכמה פתוחים לפניו. ולכן מה מאד כדאי וראוי לנצל את הזמן המכשר להתאמץ ולשקד על דלתות התורה. והיה מתרגש וממשיך לספר בחדת קדש אודות מדרגת רבו המבהק, הפוסק הגדול הגאון רבי מרדכי ליב ווינקלר זצ"ל, אבד"ק מאד, בעל שאלות ותשובות 'לבושי מרדכי': יכולני להעיד, שבמשך שנות למודי בישיבת מאד לעולם לא ראיתי בימי החנכה מברך ברפת התורה בשחרית. מורי ורבי ה'לבושי מרדכי' עסק בתורה יללות כמים עד שהיה יוצא ברפת התורה על ידי אחד מתלמידיו. החדוש הוא כי אני זכיתי ללמד בישיבתו כשעבר כבר את גיל הגבורות, שמונים שנה, ובכל זאת המשיך בהנהגתו הנפלאה. ודאי ראה כן אצל רבותיו (חיים שיש בהם', מועדי השנה, עמוד רמז).

כי נר מצוה ותורה אור

רבותינו מאורי החסידות זיע"א הפליגו במעלת למוד התורה בימי החנכה, ונביא להלן מקצת תרף אמרות ה' אמרות טהורות.

ואלה דברי הרה"ק המאור עינים זיע"א (פרשת מקץ): ובחנכה הוא עת לקרב האדם אל השם על ידי התורה, כמו מאז ומקדם בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול שהיונים טמאו כל השמנים, הם כל החכמות, ולא נשאר כי אם פך אחד של שמן, היא התורה, ולא נשאר כי אם מעט מזער, ונעשה נס שלא היה כי אם מעט על יום אחד, ודלקו שמונה ימים.

וכן דבר בקדשו הרה"ק מברדיטשוב זיע"א בספר 'קדשת לוי' (חנוכה): אם כן שעקר הנס היה רק על שרצו להעבירנו מתורתנו הקדושה, והקדוש ברוך

שו"ת קתר

חידון אֶלְפָּנוֹת - נושא פרסים
איזה חפץ מופיע 15 פעמים בפרשה
זאת אך אינו מזכר שוב בכל התנ"ך?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת וזאת הברכה:

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
 פרשת וזאת הברכה:
 נתנאל דוד עטיה מביתר עילית.

ש. איזו עיר מוזכרת בפרשה זו בתור "עיר התמרים"?
 ת. יריחו מכונה "עיר התמרים".

